

BOEKBESPREKINGEN

Kelderman, P.H., 1994. *Parasolzwammen van Zuid-Limburg*. Lepiota s.l. excl. Macrolepiota. 207 pp. Uitgegeven door Natuurhistorisch Genootschap in Limburg. Te bestellen door f 86,50 (voor leden van het Natuurhistorisch Genootschap f 70,50) over te maken op postgiro 429851 t.n.v. Publicatiebureau Natuurhistorisch Genootschap, Groenstraat 106, 6074 EL Melick, onder vermelding van 'Parasolzwammen' (deze bedragen zijn inclusief verzendkosten). Ook te koop in het Natuurhistorisch Museum Maastricht.

Dit fraai uitgevoerde boek bevat beschrijvingen en uitvoerige tekeningen van alle Parasolzwamsoorten (met uitzondering van het geslacht *Macrolepiota*) die tot nu toe in Zuid-Limburg zijn gevonden. Het gaat in totaal om 62 soorten en enkele vormen en variëteiten.

In de inleiding wordt ingegaan op de redenen voor het rijkelijke voorkomen van Parasolzwammen in Zuid-Limburg, vooral onderaan de hellingen in open bossen en op de mijnsteenstorten. De warme zomers van de laatste jaren en de toenemende vervuiling worden genoemd. De methode van bewerking van de paddestoelcollecties wordt overzichtelijk beschreven, geïllustreerd met heldere tekeningen van de variabiliteit in spore- en cystidevorm.

De soorten zijn gegroepeerd per groep, waarbij min of meer de indeling van Bon (1981) wordt aangehouden. Voor iedere groep soorten wordt een sleutel tot de beschreven soorten gegeven. Alle behandelde soorten worden uitgesleuteld. Van iedere soort wordt op de linker pagina een tekening gegeven en op de rechter pagina een beschrijving.

Aan het eind van het boek worden verspreidingskaartjes gegeven voor Zuid-Limburg op grond van de waarnemingen van de Paddestoelenstudiegroep.

Deze boekbespreking hoeft niet lang te zijn, want goede wijn heeft geen krans! Natuurlijk zijn er wel enkele minpuntjes te noemen; zoals een enkele storende type fout (sectie *Fuscovenacea* i.p.v. *Fuscovinacea*). En verder onderzoek zal misschien wat opvattingen over de juiste naam doen veranderen (zoals bij *Lepiota lilacea* var. *pallida*), maar dat doet aan het boek in zijn geheel niets af. Dit boek zal een stimulans zijn voor verder onderzoek aan deze boeiende groep, zowel binnen Limburg als daarbuiten!

Het zal veel lezers deugd doen dat het boek gedrukt is op recycled papier en dat het, net als liedbundels en missalen, voorzien is van zo'n mooi lintje.

Het boek is in de verenigingsbibliotheek aanwezig.

Else C. Vellinga

M. Bon, 1993. *Flore mycologique d'Europe 3. Les Lepiotes*. Documents mycologiques mémoire hors série no. 3. Lepiotaceae Roze. 153 pp., incl. 6 kleurenplaten.

In de serie 'Flore mycologique d'Europe' geschreven door de Franse mycoloog Bon is nu het derde deeltje verschenen, gewijd aan de Parasolzwammen (in ruime zin). Sinds het verschijnen van een zogenaamde monografische sleutel van dezelfde auteur in 1981 is er in Europa veel aandacht aan deze groep besteed en is er steeds meer bekend geworden. De opzet van het hier beschreven boek is gelijk aan die van de sleutel uit 1981: sleutels met daarin opgenomen de beschrijvingen van de soorten; in de nieuwe uitgave zijn de inleidende hoofdstukken alleen uitgebreider, bij iedere soort is een tekeningetje van de belangrijkste kenmerken gegeven, er zijn enkele kleurenplaten en het tekstgedeelte wordt afgesloten met een stamboom en gedachten over de fylogenie van de groep.

In de inleidende hoofdstukken word een overzicht van de kenmerken gegeven en de verspreiding ervan over de soorten. Dit komt vaak een beetje rommelig over. Wel handig is de sleutel tot alle witte en witachtige soorten. Bij de fylogenie wordt veel gefilosofeerd over het ontstaan van de groep. Er wordt mijns inziens te makkelijk gepraat over afgeleide en oorspronkelijke kenmerken; een goede analyse van alle kenmerkstoestanden zou nuttig zijn.

Wat ook voor de sleutel van 1981 geldt: de sleutels zijn niet echt slecht, ze lopen goed; er worden alleen teveel soorten onderscheiden; de tekeningetjes maken duidelijk wanneer één soort onder verschillende namen verschijnt (zoals bij *Cystolepiota cystidiosa* en *C. luteicystidiata*). Ook hanteert de auteur een tamelijk nauw geslachtsconcept (*Pulverolepiota* voor *Cystolepiota pulverulenta*, het geslacht *Echinoderma* voor de groep soorten rond *L. aspera* etc.). Omdat het boek pretendeert voor heel Europa te gelden, staan er nogal wat soorten in die niet in Nederland voorkomen. De hoofdverspreiding van de groep ligt zuidelijker, vooral *Leucoagaricus* is in Zuid-Europa met veel soorten vertegenwoordigd.

De kleurenplaten vind ik zelf overbodig; door Bons manier van schilderen blijft er weinig van de gratie en details van deze mooie paddestoelen over. Parasolzwammen vereisen nu eenmaal een delicate en precieze manier van weergeven.

Kortom, een nuttig werkje, alleen al vanwege het feit dat er sleutels in staan, maar het moet wel in combinatie met het werk van Candusso & Lanzoni (1990) of met het boek van Kelderman (zie hierboven) gebruikt worden.

Else C. Vellinga

Literatuur:

Bon, M., 1981. Clé monographique des "Lepiotes" d'Europe. Doc. mycol. 11(43): 1-77.

Candusso, M. & G. Lanzoni, 1990. *Lepiota* s.l. Fungi europaei 4. Saronno.

UIT DE TIJDSCHRIFTEN

Samenstelling H.A. van der Aa

Butlleti (= Bull. Soc. Catalana Micol.) 16-17, març 1994 (ontv. aug. 1994). Dit contactblad van de Societat Catalana de Micologia bevat naast veel verenigingsnieuws artikelen in het Spaans, met - korte - Engelse samenvattingen, tekeningen en (zwart-wit) foto's. G. Robich beschrijft uitvoerig *Mycena abramsii*, *M. amicta*, *M. olida*, *M. mirata* en *M. pseudopicta* van Spaanse vindplaatsen. A. Rocabrana, M. Tabares, J. Ballara en J. Vila geven de eerste resultaten van een inventarisatie van de fungus-flora van de Pyreneeën en de "Pre-Pyrenean areas of Catalonia", met 1 Myxomycet, 2 Zygomyceten, 71 Ascomyceten en 404 Basidiomyceten, met, deels in code, gegevens over habitat, begeleidende plante-, (meestal boom-)soort, vindplaatsen en herbaria. M. P. Martin en M. Tabares beschrijven in "Notas sobre Gasteromycetes II" *Phallus duplicatus* (= *Dictyophora duplicata*) met uitgebreide illustraties. J. Llistosella, O. Marti, M. Agasca en M.P. Martin geven een geannoteerde "catalogus" van de paddestoelenflora van het nationale park Ordesa en Monte Perdido, in de centrale Pyreneeën, met beknopte gegevens over een groot aantal soorten, en uitgebreidere aandacht, met tekeningen geïllustreerd, voor *Lentinus adhaerens*, *Naucoria permixta*, *Xeromphalina cornui* en *Tephrocye baeosperma*. Dolores Sierra geeft een beknopte, becommentarieerde lijst van 65 Ascomyceten uit Catalonia en directe omgeving. J. M. Vidal, J. L. Siquier en C. Constantino beschrijven 4 Ascomyceten en 11 Basidiomyceten van het eiland Mallorca en M. A. Pérez-De Gregorio en J. M. Vidal hebben op hetzelfde eiland nog eens 1 myxomycet, 14 Ascomyceten en 81 Basidiomyceten gevonden en van aantekeningen over